

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Beschikking Wet Bodembescherming

Onderwerp: Beschikking 'vaststelling ernst en spoed van de bodemverontreiniging en instemmen met het deelsaneringsplan'

Locatie: Molenpad 2 te Onderdendam, gemeente Het Hogeland

Locatiecode: GR000510543

Aanvrager: [REDACTED]

Datum: 24 oktober 2022

Dossiernr.: K41759

Documentnr.: 2022-099906

Behandelend ambtenaar: [REDACTED]

Bijlagen:

1. Kadastrale kaart.
2. Verzendlijst beschikking.
3. Begrippenlijst.

1. MELDING

1.1. Melding van een geval van verontreiniging en deelsaneringsplan

Gedeputeerde Staten van Groningen (GS) ontvingen op 26 juli 2022 van MUG Ingenieursbureau, namens de heer [REDACTED], een melding als bedoeld in artikel 28 juncto artikel 40 van de Wet bodembescherming (Wbb).

De melding betreft het voornemen een bodemsanering uit te voeren en het verzoek aan GS om in te stemmen met het ingediende deelsaneringsplan om een deel van de aangetoonde bodemverontreiniging ter plaatse van de locatie gelegen aan het Molenpad 2 te Onderdendam te saneren.

Samen met de melding is een deelsaneringsplan en de rapportage van een bodem- en asbestonderzoek ingediend. In verband met ons verzoek om aanvullende gegevens¹ hebben wij de procedure opgeschort. Op 30 september 2022 hebben wij de aanvullende gegevens (aangepast en definitief deelsaneringsplan en aangepaste en definitieve rapportage verricht bodem- en asbestonderzoek) ontvangen.

Naast een besluit over instemming met het ingediende deelsaneringsplan wordt in deze beschikking tevens vastgesteld of op het betrokken deel van het kadastrale perceel sprake is van een geval van ernstige verontreiniging en, als dat het geval is, of spoedige sanering van deze bodemverontreiniging ter plaatse van het betrokken deel, als bedoeld in artikel 29 juncto artikel 37 van de Wbb, noodzakelijk is.

1.2. Verstrekte gegevens

Bij deze melding zijn de volgende gegevens verstrekt:

- Rapport "Deelsaneringsplan Locatie: Molenpad 2 te Onderdendam", MUG Ingenieursbureau, projectnummer 22301075 (versie 2, definitief), d.d. 28 september 2022²;
- Rapport "Bodem- en asbestonderzoek ter plaatse van Molenpad 2 te Onderdendam", MUG Ingenieursbureau, projectnummer 22301075 (versie 2, definitief), d.d. 15 september 2022;
- Formulier voor het aanvragen van een besluit over ernst/spoed en instemming met het deelsaneringsplan als bedoeld in artikel 39 jo artikel 40 van de Wbb.

2. BESLUIT

2.1. Hoofdpunten besluit

De verstrekte onderzoeksgegevens zijn beoordeeld op volledigheid en juistheid. De aangeleverde onderzoeksgegevens zijn bij elkaar genomen beschouwd als een nader onderzoek zoals bedoeld in artikel 40 jo artikel 29 van de Wbb.

Op basis van deze gegevens bestaat er naar het oordeel van GS in voldoende mate inzicht in de aard en omvang van de aanwezige verontreinigingen ter plaatse van de beschouwde deelsaneringslocatie.

Op basis van deze gegevens besluiten GS van Groningen:

1. met toepassing van artikel 29 lid 2 sub a Wbb dat ter hoogte van de locatie gelegen ter plaatse van het perceel Molenpad 2 in Onderdendam op een deel van het perceel kadastraal bekend als gemeente Bedum, sectie B, nummer 1439 sprake is van een verontreiniging met PAK en minerale olie die deel uitmaakt van een geval van ernstige verontreiniging, zoals bedoeld in artikel 1 Wbb;

¹ Brief met kenmerk 2022-084801/a, d.d. 19 augustus 2022

² Betreft aangepaste versie van de op 26 juli 2022 ingediende eerste versie gedateerd op 20 juli 2022

2. met toepassing van artikel 37 lid 1 Wbb dat het huidige gebruik (wonen met tuin) van de bodem ter plaatse van het perceel genoemd onder punt 1 niet leidt tot onaanvaardbare humane, ecologische en/of verspreidingsrisico's. Daarom is spoedige sanering van de aanwezige bodemverontreiniging ter plaatse van de beschouwde deelsaneringslocatie niet noodzakelijk;
3. met toepassing van artikel 37 lid 6 Wbb dat iedere functiewijziging, waaronder wijziging naar gevoeliger gebruik, van het onder punt 1 genoemde perceel aan Gedeputeerde Staten van Groningen dient te worden gemeld;
4. met toepassing van artikel 40 lid 2 Wbb in te stemmen met het ingediende deelsaneringsplan;
5. met toepassing van artikel 40 lid 2 jo artikel 39 lid 2 Wbb dat aan de instemming met het deelsaneringsplan voorschriften zijn verbonden (zie onder 2.2).

2.2 Voorschriften/maatregelen

Aan de instemming met het deelsaneringsplan verbinden wij de volgende voorschriften:

- a. De sanering dient te worden uitgevoerd conform het deelsaneringsplan van 28 september 2022 en deze beschikking;
- b. Conform de Omgevingsverordening provincie Groningen dient de initiatiefnemer van de sanering de startdatum van de werkzaamheden uiterlijk 10 dagen voorafgaande aan de feitelijke start van de sanering digitaal te melden via het meldingsformulier op:
<https://www.provinciegroningen.nl/vergunningen/bodemverontreiniging/>
 Wanneer de sanering niet wordt begonnen op de overeenkomstig het eerste lid gemelde aanvangsdatum of de overeenkomstig dit lid aangepaste aanvangsdatum, wordt de nieuwe aanvangsdatum direct aan GS gemeld;
- c. De initiatiefnemer van de sanering of degene die de bodem saneert, meldt wijzigingen van het saneringsplan waarmee Gedeputeerde Staten van Groningen hebben ingestemd, door middel van het formulier "melden van een wijziging van het saneringsplan", uiterlijk twee weken voorafgaand aan de uitvoering van die wijzigingen schriftelijk aan GS van Groningen. Dit formulier is beschikbaar via
<https://www.provinciegroningen.nl/vergunningen/bodemverontreiniging>
 Provinciale Staten van Groningen kunnen nadere regels stellen omtrent de gegevens die bij de melding worden verstrekt;
- d. Indien zich tijdens de sanering onvoorziene omstandigheden en/of afwijkingen voordoen ten opzichte van het voorliggende saneringsplan, dient de initiatiefnemer van de sanering of degene die de sanering feitelijk uitvoert direct contact op te nemen met de toezichthouder bodem van de Omgevingsdienst Groningen te Veendam (toezichtwbb@od-groningen.nl of tel. 0598-788000);
- e. De initiatiefnemer van de sanering of degene die de sanering feitelijk uitvoert dient de toezichthouder van de Omgevingsdienst Groningen tenminste twee werkdagen voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden in kennis te stellen van zogenaamde kritische momenten van de sanering, zoals het bereiken van de einddiepte dan wel het gereedkomen van de ontgraving, bemonsteren van depots, het aanvullen van ontgravingen, het herschikken van grond op de locatie e.d.;
- f. De initiatiefnemer van de sanering of degene die de sanering feitelijk uitvoert dient afdoende maatregelen te nemen om hinder en overlast voor de omgeving als gevolg van de werkzaamheden tot een minimum te beperken;
- g. Eventuele -ook onbedoelde- gevolgen van de sanering vallen onder de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer van de sanering, evenals het

maken van afspraken met en het informeren van direct betrokkenen en omwonenden;

- h. De initiatiefnemer van de sanering of degene die de sanering feitelijk uitvoert meldt conform artikel 5.10 lid 4 POV de beëindiging van de sanering c.q. een fase van de sanering binnen een week na beëindiging van de saneringswerkzaamheden aan GS door middel van het doen van een schriftelijke melding van de beëindiging van de sanering c.q. een fase van de sanering aan de toezichthouder van de Omgevingsdienst Groningen. Dit formulier is beschikbaar via <https://www.provinciegroningen.nl/vergunningen/bodemverontreiniging/>;
- i. Uiterlijk dertien weken na de uitvoering van de gehele sanering als bedoeld in artikel 39c van de Wbb dient de initiatiefnemer of degene die de sanering feitelijk uitvoert in vijfvoud een saneringsverslag van de uitgevoerde sanering ter instemming te overleggen aan GS. Deze aanvraag voor instemming met het saneringsverslag dient te geschieden door middel van het formulier "aanvragen van een besluit over instemming met een saneringsverslag". Dit formulier is te vinden op: <https://www.provinciegroningen.nl/vergunningen/bodemverontreiniging/>
- j. Indien na afloop van de sanering sprake is van restverontreiniging dient, uiterlijk 13 weken na indienen van het saneringsverslag, degene die de bodem heeft gesaneerd een nazorgplan ter instemming aan GS te overleggen. In dit nazorgplan worden de beperkingen in het gebruik van de bodem of de maatregelen in het belang van de bescherming van de bodem beschreven, als bedoeld in artikel 39d van de Wbb. Dit nazorgplan kan ook als onderdeel in het saneringsverslag worden opgenomen.

2.3 Kadastrale registratie

Op grond van artikel 55 Wbb wordt de kadastrale registratie in overeenstemming met de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen (Wkpb) vastgelegd. Een afschrift van deze beschikking wordt gezonden aan de Rijksdienst van het Kadaster en de Openbare Registers.

Op grond van de Wkpb onroerende zaken worden percelen aangetekend waar een publiekrechtelijke beperking als bedoeld in artikel 1, onderdeel a van de Wkpb aanwezig is. Dit zijn percelen waar een overschrijding van de interventiewaarde in het vaste deel van de bodem is geconstateerd. Dit geldt voor het volgende perceel:

Kadastrale gemeente	Sectie	Nummer	Perceel (in m ²)	Perc. verontr.
Bedum	B	1439	1.032	< 10%

De contour van de deelsaneringslocatie waarbinnen overschrijdingen van de interventiewaarden in de vaste bodem kunnen worden aangetroffen, is aangegeven op de kadastrale kaart in bijlage 1.

Een afschrift van deze beschikking wordt gezonden aan de Rijksdienst van het Kadaster en de Openbare Registers.

3. PROCEDURE

Het besluit is genomen met inachtneming van titel 4.1 van Hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Omdat ons geen belanghebbenden bekend zijn die bezwaar zouden kunnen hebben tegen de onderhavige beschikking is afgezien van horen zoals bedoeld in artikel 4:8 Awb.

3.1. Terinzagelegging

Het besluit met de bijbehorende stukken ligt ter inzage van 4 november 2022 tot en met 15 december 2022:

- in het gemeentehuis van de gemeente Het Hogeland, op werkdagen tijdens kantooruren (m.u.v. de vrijdagmiddag, dan is het gemeentehuis gesloten) en buiten kantoor tijden tevens op donderdag tot 19:00 uur in het Publieksbureau;
- in het provinciehuis, St. Jansstraat 4 te Groningen, kamer C302, op werkdagen

Overeenkomstig artikel 28, zevende lid, van de Wbb hebben wij Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland in kennis gesteld.

3.2. Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van deze beschikking een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u in de digitale brochure 'Bezwaar maken tegen een besluit' die u kunt vinden op de website van de provincie Groningen (www.provinciegroningen.nl).

Als u overweegt een bezwaarschrift in te dienen, zouden wij het op prijs stellen als u eerst contact met ons opneemt. Wellicht kunnen uw bezwaren door een toelichting van ons worden weggenomen.

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl

Voor inhoudelijke vragen over dit ontwerpbesluit kunt u contact opnemen met de

4. TOELICHTING BESLUIT

4.1. Algemeen

Dit besluit heeft betrekking op het deel van het geval van verontreiniging met polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK) en minerale olie in de bodem (grond en grondwater) ter plaatse van het noordelijk deel van het perceel Molenpad 2 te Onderdendam. Het voornemen bestaat om de bestaande schuur, welke bovengronds inmiddels al is ingekort, ook funderingstechnisch hierop aan te passen. Ter plaatse van het in te korten noordelijke deel van de schuur (en perceel) is de bodemverontreiniging aangetroffen.

De beschikbare informatie is voldoende om vast te kunnen stellen of voor het betrokken gedeelte sprake is van een geval van ernstige verontreiniging en of spoedige sanering van de aanwezige bodemverontreiniging noodzakelijk is. Daarnaast zijn de aangeleverde gegevens voldoende om de voorgestelde saneringsaanpak te kunnen beoordelen.

4.2. Huidige en historische situatie

In de huidige situatie bevindt zich op bovengenoemd perceel in Onderdendam (kadastraal bekend als gemeente Bedum, sectie B, perceelnummer 1439) een woonhuis en een schuur. Het buitenterrein betreft tuin en bestaat grotendeels uit een gazon. Het voornemen bestaat om de bestaande woning te slopen en te vervangen door een nieuw te bouwen woning. Daarnaast bestaat het voornemen om de aanwezige schuur te verbouwen waarbij deze zal worden verkleind en de fundering hierop zal worden aangepast. De sloop van een deel van de schuur

inclusief verwijdering van een deel van de inpandige betonverharding is reeds voor een deel uitgevoerd.

In verband met de aanvraag van een omgevingsvergunning voor de voorgenomen nieuwbouw is in eerste instantie een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. Vanwege het aantreffen van een verontreiniging met carbolineum, ter hoogte van de deels gesloopte schuur, is vervolgens aanvullend onderzoek uitgevoerd met als doel het verkrijgen van meer inzicht in de verontreinigingssituatie met PAK en minerale olie in de bodem (grond en grondwater). Ter plaatse van de voorgenomen nieuw te bouwen woning is verder geen noemenswaardige bodemverontreiniging aangetroffen.

Uit de aangeleverde gegevens blijkt verder dat ter plaatse van het Molenpad 2 (en mogelijk daarbuiten) in de periode 1890-1947 houtbewerkende- en verwerkende activiteiten werden uitgevoerd.

De aanvrager heeft MUG Ingenieursbureau opdracht gegeven voor het recent verrichtte bodemonderzoek. Dit met het doel de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem binnen de beschouwde deelsaneringslocatie (vastgestelde interventiewaardecontour grond ter plaatse van het noordelijke deel van het perceel Molenpad 2 te Onderdendam, kadastraal gemeente Bedum, sectie B, nummer 1439) vast te stellen en GS te verzoeken in te stemmen met het ingediende deelsaneringsplan.

4.3. Verontreinigingssituatie

Uit de aangeleverde gegevens blijkt dat de **grond** ter plaatse van het noordelijk deel van de aanwezige (en reeds deels gesloopte) schuur licht tot sterk verontreinigd is met PAK en minerale olie. De verontreiniging is te relateren aan de zintuiglijk waargenomen verontreiniging met carbolineum en is om die reden zeer waarschijnlijk veroorzaakt door de op de locatie in het verleden gebezigde houtbewerkende- en verwerkende activiteiten. Er is geen verontreiniging met asbest aangetroffen.

Daarnaast zijn licht verhoogde gehalten gemeten aan nikkel, kwik en lood. De sterke verontreiniging met PAK en minerale olie is analytisch aangetroffen vanaf het maaiveld tot circa 1,1 meter minus maaiveld (m -mv). Zintuiglijk is ter plaatse van de kern van de verontreiniging (ter hoogte van boring 01) in het bodemtraject van 0,5 - 3,0 m-mv een verontreiniging met carbolineum waargenomen.

In verticale richting is de verontreiniging met PAK en minerale olie analytisch globaal afgeperkt tot circa 2,5 m -mv. Ter plaatse van boring 01 is in het bodemtraject van 2,0-2,5 m -mv nog een matig verhoogd gehalte aan PAK en een licht verhoogd gehalte aan minerale olie gemeten. In horizontale richting is een globale afperking bereikt.

Binnen de beschouwde deelsaneringslocatie, welke is aangegeven als de ontgravingscontour op de ontgravingstekening opgenomen als bijlage 4 van het ingediende deelsaneringsplan, is de sterke verontreiniging met PAK en minerale olie globaal voldoende in beeld gebracht. Buiten de beschouwde deelsaneringslocatie ontbreekt een afperking van de verontreiniging in noord/noordwestelijke richting (in verband met de aanwezige bebouwing op het noordelijk gelegen buurperceel Winsumerweg 6 en in zuidwestelijke richting (in verband met de aanwezige en te handhaven betonvloer van de schuur).

Op basis van de onderzoeksresultaten is over een oppervlakte van circa 85 m² en in het bodemtraject van circa 0,0 - 1,5 m -mv sprake van minimaal 130 m³ sterk met PAK en minerale olie verontreinigd bodemvolume grond (overschrijding interventiewaarde).

Het **grondwater** binnen de beschouwde deelsaneringslocatie is licht tot sterk verontreinigd met PAK, minerale olie, ethylbenzeen en xylenen. Daarnaast is vastgesteld dat het grondwater buiten de beschouwde deelsaneringslocatie (in noordelijke richting) sterk verontreinigd is met PAK en minerale olie (peilbuis 03). In verband met aanwezige bebouwing op het noordelijk gelegen buurperceel Winsumerweg 6 is hier geen verdere afperking in horizontale richting uitgevoerd. In de rapportage van het uitgevoerde bodem- en asbestonderzoek (zie onder 1.2 Verstreekte gegevens van deze beschikking) wordt aangegeven dat de verontreiniging in verticale richting eveneens niet verder is afgeperkt. Aangegeven wordt dat gezien de bodemopbouw (klei) en de relatief geringe verspreiding van de verontreiniging in horizontale richting, niet wordt verwacht dat het diepere grondwater noemenswaardig verontreinigd is. Op basis hiervan wordt de verticale grens van de verontreiniging verwacht op een diepte van 4,0 m -mv.

Op basis van de onderzoeksresultaten is over een oppervlakte van circa 50 m² en in het bodemtraject (freatisch grondwater) van circa 0,3 - 4,0 m -mv sprake van minimaal 185 m³ sterk met PAK en minerale olie verontreinigd bodemvolume grondwater (overschrijding interventiewaarde).

De verontreiniging is zeer waarschijnlijk te relateren aan de in het verleden gebezigde houtbewerkende- en verwerkende activiteiten (periode 1890-1947). De verontreiniging is binnen de beschouwde deelsaneringslocatie globaal voldoende in beeld. Buiten de beschouwde deelsaneringslocatie is de verontreiniging in noord/noordwestelijke- en in zuidwestelijke richting verder niet afgeperkt. Met betrekking tot het doel van de deelsanering (aanpassen van de fundering van de aanwezige te verkleinen schuur, zie onder 4.6 in dit besluit) is de verontreinigingssituatie voldoende in beeld gebracht.

In deze beschikking wordt de verontreinigingssituatie binnen het deelsaneringsgebied beschouwd, zoals visueel is weergegeven op de in bijlage 4 van het deelsaneringsplan opgenomen ontgravingstekening, en wordt enkel een besluit genomen met betrekking tot dat deel.

4.4. Geval van ernstige verontreiniging

Of een geval van (bodem)verontreiniging al dan niet ernstig is, wordt beoordeeld aan de hand van de Circulaire Bodemsanering 2013, die in werking is getreden op 1 juli 2013 en is gepubliceerd in de Staatscourant nr. 16675.

Op basis van bovengenoemde circulaire is er sprake van een geval van ernstige verontreiniging, wanneer het gemiddelde gehalte gemeten in de grond, van tenminste één stof hoger is dan de interventiewaarde en tevens het volumecriterium van 25 m³ bodem wordt overschreden.

Met betrekking tot een grondwaterverontreiniging is er sprake van een geval van ernstige verontreiniging indien voor tenminste één stof de gemeten concentratie gemiddeld hoger is dan de interventiewaarde in een poriënverzadigd bodemvolume van minimaal 100 m³.

Op basis van de beschouwde onderzoeksresultaten blijkt dat de grond en het grondwater sterk verontreinigd is met PAK en minerale olie³.

Conclusie over ernst

Voor meer dan 25 m³ bodemvolume grond worden de interventiewaarden overschreden. In het grondwater worden voor meer dan 100 m³ bodemvolume grondwater de interventiewaarden overschreden. Duidelijk is dat de verontreinigde bodem (grond en grondwater) binnen de beoogde deelsaneringslocatie onderdeel uitmaakt van een groter licht tot sterk met PAK en minerale olie verontreinigd gebied.

³ In het grondwater binnen de beschouwde deelsaneringslocatie zijn tevens sterk verhoogde gehalten aan ethylbenzeen en xylenen gemeten

Hiermee is vastgesteld dat ter plaatse van de deelsaneringslocatie sprake is van een geval van ernstige verontreiniging in de zin van artikel 29 van de Wbb.

Een geval van verontreiniging heeft betrekking op die grondgebieden die vanwege de verontreiniging, de oorzaak of het gevolg daarvan in technische, organisatorische en ruimtelijke zin met elkaar samenhangen.

Technische samenhang wordt aanwezig geacht als de verontreinigingen zijn veroorzaakt als gevolg van eenzelfde proces, installatie of mechanisme. Organisatorische samenhang is aanwezig wanneer de verontreiniging een gevolg is van dezelfde organisatorische eenheid respectievelijk veroorzaker. Een ruimtelijke samenhang bestaat indien de verontreinigingen in aan elkaar grenzende of in elkaars directe nabijheid gelegen grondgebieden voorkomen of in het verspreidingsgebied van de verontreiniging liggen.

De verontreiniging is ontstaan als gevolg van de in het verleden op de locatie gebezigde houtbewerkende- en verwerkende activiteiten. Hierbij zijn waarschijnlijk tijdens houtbewerking en houtverwerking met vermoedelijk carbolineum de aangetoonde verontreinigen met PAK en minerale olie ontstaan.

Er is zowel een technische, een organisatorische als een ruimtelijke samenhang ten aanzien van de aanwezige bodemverontreiniging en daarmee is er sprake van één geval van verontreiniging. Duidelijk is ook dat de totale omvang van het geval van verontreiniging groter is dan de vastgestelde omvang binnen het deelsaneringsgebied.

4.5. Spoedeisendheid

Vastgesteld is dat sprake is van een geval van ernstige verontreiniging. Op grond van artikel 37 van de Wbb dient tevens te worden vastgesteld of spoedige sanering noodzakelijk is. Dit is noodzakelijk als er sprake is van onaanvaardbare risico's voor mens, plant of dier bij:

- Het huidige of voorgenomen gebruik van de bodem;
- De mogelijke verspreiding van de verontreiniging.

De beoordeling hiervan is uitgevoerd volgens de systematiek zoals beschreven in de Circulaire Bodemsanering 2013. Hierbij is gebruik gemaakt van het toetsingsinstrument Sanscrit (Web-based versie 2.7.3).

Uit de bijgevoegde standaard risicobeoordeling (Sanscrit, d.d. 25 augustus 2022) blijkt dat voor de aanwezige ernstige bodemverontreiniging bij het huidige gebruik van de saneringslocatie (getoetst als wonen met tuin) geen sprake is van humane, ecologische- en verspreidingsrisico's. Dit betekent dat sanering van de verontreiniging niet met spoed hoeft te worden uitgevoerd.

Conclusie spoedeisendheid

Op basis hiervan beschouwen wij de bodemverontreiniging ter plaatse van de onderhavige deelsaneringslocatie als 'niet spoedeisend'.

4.6. Saneringsdoelstelling

Voor de saneringsdoelstelling is het gestelde in artikel 38 lid 1 van de Wbb bepalend. In de Circulaire Bodemsanering 2013 zijn hierover nadere regels vastgelegd.

In artikel 38 Wbb is bepaald dat degene die de bodem saneert, de sanering zodanig uitvoert dat:

- a. de bodem tenminste geschikt wordt gemaakt voor de functie die hij na de sanering krijgt waarbij het risico voor mens, plant en dier als gevolg van blootstelling aan de verontreiniging zoveel mogelijk wordt beperkt;

- b. het risico van de verspreiding van verontreinigde stoffen zoveel mogelijk wordt beperkt;
- c. de noodzaak tot het nemen van maatregelen en beperkingen in het gebruik van de bodem (de nazorg) na sanering zoveel mogelijk wordt beperkt. 'Zoveel mogelijk' betekent dat de kosten in goede relatie moeten staan tot het resultaat van de sanering.

Indien nazorg nodig is om het saneringsresultaat in stand te houden en te controleren moeten de nazorgmaatregelen voldoende zijn om ervoor te zorgen dat de verontreiniging die na de sanering is achtergebleven, niet zal leiden tot een vermindering van de kwaliteit van de bodem die na de sanering is bereikt (artikel 39d Wbb).

De aanleiding voor het opstellen van het deelsaneringsplan is de op de locatie aanwezige verontreiniging met PAK en minerale olie en de voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van het aanpassen van de fundering van de aanwezige en te verkleinen schuur. De aanwezige verontreiniging met PAK en minerale olie bevindt zich deels ter plaatse van het noordelijke deel van de schuur.

In het deelsaneringsplan (28 september 2022) is een functiegerichte deelsanering uitgewerkt waarin de doelstelling van de sanering als volgt is omschreven: "Het op een sobere en verantwoorde wijze wegnemen van de risico's voor blootstelling aan de in de bodem vastgestelde verontreinigingen met PAK en minerale olie, waarbij de saneringsaanpak moet passen binnen de kaders van de Wet bodembescherming en waarbij de locatie geschikt wordt gemaakt voor het beoogde doel: herontwikkeling ten behoeve van woningbouw en omliggende (ondergrondse) infrastructuur."

"De saneringsmaatregelen worden zodanig uitgevoerd dat een zo groot mogelijke vrachtverwijdering van de aanwezige grondverontreiniging met PAK en minerale olie wordt gerealiseerd. Dit betekent dat plaatselijk ter plaatse van boring 01 de grondverontreiniging tot circa 2,0 m -mv wordt verwijderd. De saneringsmaatregelen dienen de noodzaak tot het nemen van eventuele (nazorg)maatregelen en beperkingen in het gebruik van de bodem na sanering zoveel mogelijk te beperken."

Concreet betekent dit dat minimaal een functiegerichte deelsanering zal worden uitgevoerd. Hierbij zal de sterke verontreiniging binnen het aangegeven deelsaneringsgebied worden gesaneerd deels door middel van het aanbrengen van een aaneengesloten verharding (betonvloer schuur) en deels door het aanbrengen van een geschikte leeflaag met een dikte van minimaal 1 meter klasse wonen (buitenzijde schuur/tuin).

Er is sprake van een deelsanering omdat deze betrekking heeft op een deel van het geval van ernstige verontreiniging dat ter plaatse van het perceel Molenpad 2 te Onderdendam aanwezig is.

Het belang van de bescherming van de bodem verzet zich niet tegen de deelsanering omdat:

- geen sprake zal zijn van herverontreiniging (voor de onder de betonverharding achterblijvende restverontreiniging zal een signaleringsfolie/-laag worden aangebracht om herverontreiniging te voorkomen);
- door het wegnemen van (het grootste deel van) de bron van de verontreiniging (sterk verhoogde gehalten in de grond) wordt verdere nalevering naar het grondwater ondervangen (dit zal tevens worden geverifieerd).

De saneringsdoelstelling voldoet hiermee aan artikel 38 en artikel 40 van de Wbb.

4.7. Saneringsaanpak

In het door MUG Ingenieursbureau opgestelde deelsaneringsplan (28 september 2022) is de aanpak van de deelsanering beschreven.

Het deelsaneringsplan heeft betrekking op de aanwezige sterke grondverontreiniging met PAK en minerale olie ter plaatse van het noordelijk deel van het perceel Molenpad 2 in Onderdendam. Dit zoals aangegeven op de ontgravingstekening welke is opgenomen als bijlage 4 van het ingediende deelsaneringsplan (van 28 september 2022).

Binnen de beschouwde deelsaneringslocatie wordt de bodem geschikt gemaakt voor de voorgenomen nieuwbouw. Hierbij zal de aanwezige bodemverontreiniging door middel van ontgraving en afvoer naar een erkende verwerker worden verwijderd, zodat in toekomstige situaties waarbij grondroerende werkzaamheden plaatsvinden, gewerkt kan worden in "schone grond".

In het deelsaneringsplan is de aanpak op hoofdlijnen als volgt omschreven:

- Binnen de vastgestelde interventiewaardecontour vindt een grondsanering plaats binnen het traject van 0,0 - 1,5 m -mv en plaatselijk ter plaatse van boring 01 tot 2,0 m -mv door het verwijderen van de sterk verontreinigde bodem;
- Voor de bovengrond (tot 1,0 m -mv) wordt een leeflaag principe aangehouden, waarbij de kwaliteit van de leeflaag voldoet aan de maximale waarden overeenkomstig klasse wonen⁴;
- Vanwege de aanwezige te handhaven bebouwing zal een restverontreiniging onder de bebouwing aanwezig blijven. Voor de achterblijvende restverontreiniging zal een signaleringsfolie/-laag worden aangebracht om herverontreiniging van het gesaneerde gebied te voorkomen.

Ten aanzien van de **grondwaterverontreiniging** is geen saneringsdoelstelling opgenomen. Door het wegnemen van de bron van de verontreiniging (sterk verhoogde gehalten in de grond) wordt verdere nalevering naar het grondwater ondervangen. Na uitvoering van de bodemsanering zal ter plaatse van boring/peilbuis 01 en peilbuis 03 de kwaliteit van het grondwater worden geverifieerd.

Voor meer gedetailleerde informatie over de saneringswerkzaamheden wordt verwezen naar het deelsaneringsplan (met name hoofdstuk 3 en 4).

4.8. Wijzigingen op het saneringsplan

Degene die de bodem saneert meldt wijzigingen op het saneringsplan, waarmee GS van Groningen hebben ingestemd, door middel van het formulier "melden van een wijziging van het saneringsplan", uiterlijk twee weken voorafgaand aan de uitvoering van die wijzigingen schriftelijk aan GS van Groningen. Dit formulier is te downloaden via www.provinciegroningen.nl.

GS van Groningen kunnen vervolgens aanwijzingen geven voor de verdere uitvoering van de sanering (artikel 39 lid 4 en 5 Wbb). Binnen een week beoordelen GS van Groningen of de afwijkingen nog passen binnen de gekozen saneringsoplossing en ook overigens acceptabel zijn. Als dat niet het geval is zullen GS van Groningen aan de saneerder aangeven dat ofwel het oorspronkelijke saneringsplan moet worden gevolgd ofwel een herzien saneringsplan noodzakelijk is.

Indien tijdens de sanering blijkt dat door onvoorziene omstandigheden een wijziging van het saneringsplan noodzakelijk is, dan dient dit vooraf met de

⁴ Ter plaatse van de schuur zal de isolatielaag bestaan uit het aanbrengen van de betonvloer. Ter hoogte van het deel buiten de schuur (tuin) zal de isolatielaag bestaan uit het aanbrengen van een geschikte leeflaag (kwaliteit klasse wonen) met een dikte van minimaal 1 meter

toezichthouder bodem van de Omgevingsdienst Groningen te Veendam te worden afgestemd (tel. 0598-788000).

4.9. Evaluatie van de sanering en nazorg

Na de uitvoering van de sanering dient zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk 13 weken na afronding van de sanering, schriftelijk verslag aan GS van Groningen te worden gedaan conform artikel 39c Wbb.

GS zullen slechts met het verslag instemmen indien gesaneerd is in overeenstemming met het bepaalde bij of krachtens artikel 38 Wbb. Deze instemming is een beschikking in de zin van de Algemene wet bestuursrecht en wordt bekend gemaakt via www.officielebekendmakingen.nl. Het besluit (c.q. de beschikking) op het evaluatieverslag wordt aan de Openbare Registers van het Kadaster ter inschrijving aangeboden.

In het evaluatierapport wordt tevens de aard en omvang van de restverontreiniging beschreven. Op grond daarvan wordt, met het oog op het beheer van de restverontreiniging, aangegeven welke beperkingen in het gebruik van de bodem en welke nazorgmaatregelen noodzakelijk zijn.

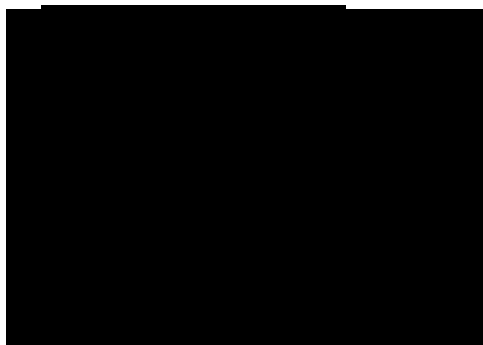
Indien sprake is van beperkingen in het gebruik van de bodem en/of sprake is van nazorgmaatregelen dient gelijktijdig met of zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk 13 weken na het indienen van het evaluatierapport, een nazorgplan te worden ingediend. Dit nazorgplan dient te voldoen aan artikel 39d Wbb en heeft ook instemming van GS. De beschikking op het nazorgplan wordt tevens aan de Openbare Registers van het Kadaster ter inschrijving aangeboden.

4.10. Tijdsduur/aanvang van de sanering

De melder heeft aangegeven de deelsanering op korte termijn te willen uitvoeren en afronden.

Gedeputeerde Staten van Groningen:

Namens dezen:

BIJLAGE 1: KADASTRALE KAART DEELSANERINGSLOCATIE MET INTERVENTIEWAARDE-CONTOUR GROND (PAK + MINERALE OLIE)

BIJLAGE 2: VERZENDLIJST BESCHIKKING

Van dit besluit is een afschrift gezonden aan:

- De melder;
- Directe belanghebbenden;
- Abemec B.V., ter attentie van de directie, Pater van den Elsenlaan 4, 5462 GG Veghel;
- Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland, Postbus 26, 9980 AA Uithuizen;
- MUG Ingenieursbureau, ter attentie van [REDACTED] Zernikelaan 8, 9351 VA Leek;
- Omgevingsdienst Groningen, Postbus 97, 9640 AB Veendam.

BIJLAGE 3: BEGRIPPENLIJST

In deze beschikking kunnen de volgende begrippen zijn gehanteerd.

Wat is bodemverontreiniging?

Sommigen vinden de bodem verontreinigd als er iets in zit dat er van nature niet thuishoort. Deze definitie is echter te breed als we verontreiniging benaderen als een milieuprobleem. Niet alle vreemde stoffen die in de bodem voorkomen, zijn schadelijk. Sommige zaken worden om allerlei redenen bewust in de bodem ondergebracht, bijvoorbeeld funderingen, opslagtanks, riolen en onze overledenen. In de Wet bodembescherming is verontreiniging beperkt tot een aantal stoffen. De wet is erop gericht om verontreiniging te voorkomen en problemen van verontreinigingen die desondanks zijn ontstaan, op te lossen.

Hoe ontstaat bodemverontreiniging?

Vaak wordt gedacht dat bodemverontreiniging slechts een vervelende erfenis is uit vroeger tijden. Zeker, we zijn nog druk bezig verontreiniging uit het verleden te saneren. Maar ook nu ontstaat dagelijks wel ergens nieuwe bodemverontreiniging die om aandacht vraagt. Dat is onvermijdelijk; denk aan oorzaken zoals lekken, morsen, bemesten, bestrijdingsmiddelen, afval en ongelukken. Meestal wordt de verontreiniging veroorzaakt door (onvolkomenheden in) ons eigen doen en laten.

Wat is het probleem van bodemverontreiniging?

Bodemverontreiniging wordt vanuit twee invalshoeken als een probleem gezien: risico en stagnatie.

Risico:

Bodemverontreiniging kan tot gevolg hebben dat onze gezondheid nadelig wordt beïnvloed wanneer we eraan worden blootgesteld. Men spreekt dan van het humane risico. Bodemverontreiniging kan ook een nadelige invloed hebben op planten en dieren die op en in de bodem leven. Dit is eveneens het gevolg van blootstelling. Men spreekt dan van het ecologische risico. Bodemverontreiniging kan zich ook via het grondwater in het milieu verspreiden. Het milieu is in eerste instantie de bodem zelf, maar uiteindelijk ook het oppervlaktewater, als gevolg van uitstroming. Men spreekt dan van het verspreidingsrisico.

Stagnatie:

De aanwezigheid van bodemverontreiniging kan bepaalde maatschappelijke processen vertragen: de bouw van woningen en de aanleg van groenvoorzieningen, infrastructuur en bedrijventerreinen.

Maakt het uit wanneer verontreiniging is ontstaan?

Er wordt bij bodemverontreiniging onderscheid gemaakt tussen historische (oude) en nieuwe verontreiniging. Nieuwe verontreiniging is verontreiniging die na 1987 is ontstaan, het jaar dat de Wet bodembescherming van kracht werd. Nieuwe verontreiniging moet, ongeacht de mate van verontreiniging, zo snel en zo volledig mogelijk worden verwijderd. Dit vloeit voort uit de zorgplicht.

Wat is de maat bij bodemverontreiniging?

Bepalend voor de gevolgen van bodemverontreiniging is de concentratie, de hoeveelheid verontreiniging per hoeveelheid grond of grondwater. De concentratie die aanwezig is, wordt door meting bij een bodemonderzoek vastgesteld. Een circulaire bij de Wet bodembescherming onderscheidt voor alle verontreinigingen twee grenswaarden voor de concentratie in de grond en het grondwater: de streefwaarde en de interventiewaarde. De streefwaarde is een lage concentratie, de interventiewaarde een hoge.

Wat betekenen de achtergrondwaarde en streefwaarde?

De streefwaarde markeert de grens tussen schoon en verontreinigd. De bodem is schoon wanneer in zowel de grond als het grondwater de concentratie van alle door de Wet bodembescherming aangewezen stoffen lager is dan de achtergrondwaarde (grond) en de streefwaarde (grondwater). Eigenlijk is schoon niet de juiste omschrijving. Er kan immers wel enige verontreiniging aanwezig zijn. Een betere omschrijving luidt dat bij de achtergrondwaarde en de streefwaarde het humane risico te verwaarlozen is.

Wat betekent de interventiewaarde?

De interventiewaarde markeert de grens tussen verontreinigd en ernstig verontreinigd. Verontreiniging is dus ernstig wanneer de concentratie groter is dan de interventiewaarde. Dit hoeft maar voor één stof in de grond of het grondwater het geval te zijn. Wel moet het tenminste gaan om de concentratie in een zeker bodemvolume. Voor grond is dat 25 kubieke meter (m³) bodem, voor grondwater 100 kubieke meter bodem. Het hanteren van een minimaal bodemvolume is bedoeld om te voorkomen dat een alleen zeer plaatselijk aanwezige verontreiniging maatgevend wordt voor een hele locatie. Het ligt voor de hand te denken dat ernstige verontreiniging moet worden aangepakt. Dat is echter lang niet altijd zo. Het constateren van ernstige verontreiniging is een sein om na te gaan hoe groot de risico's werkelijk zijn en zo de spoedeisendheid van de bodemsanering te bepalen.

Wanneer is bodemsanering spoedeisend?

Als ernstige verontreiniging is aangetoond, moeten het humane, ecologische en verspreidingsrisico volgens een standaardmethode worden berekend. Het uitgangspunt daarbij is het huidige bodemgebruik. Gestandaardiseerde vormen van bodemgebruik zijn bijvoorbeeld wonen met tuin, openbaar groen en industrie. Bij het humane risico is de blootstelling van mensen aan verontreiniging maatgevend. We kunnen, afhankelijk van het bodemgebruik, op verschillende manieren aan verontreiniging blootstaan. Men spreekt daarbij van blootstellingroutes. Voorbeelden zijn het eten van gewas en het inademen van lucht. Bij het ecologisch risico is het oppervlak van het gebied waarin bepaalde bodemorganismen worden aangetast, maatgevend. Bij het verspreidingsrisico is de toename per jaar van het bodemvolume met een gemiddeld ernstige verontreiniging maatgevend. De uitkomsten van de berekeningen worden getoetst aan normen voor blootstelling, oppervlak en verspreiding. Als de norm wordt overschreden, spreekt men van een actueel risico. De bodemsanering is dan urgent. Er is al sprake van spoedeisendheid als bij één soort risico voor één stof sprake is van een actueel risico.

Wat betekent spoedeisend?

Spoedeisende verontreiniging moet worden gesaneerd. Het woord spoedeisend betekent echter niet: morgen beginnen. Daar waar sprake is van onaanvaardbare risico's moeten deze zo snel mogelijk worden weggenomen. Tot het moment waarop deze risico's met de sanering definitief worden weggenomen, kunnen onaanvaardbare risico's worden beperkt door het nemen van tijdelijke beveiligingsmaatregelen, zoals bedoeld in art 37, lid 3 Wbb.

Het kan enige tijd in beslag nemen om te bepalen wat de precieze oorzaken zijn van de risico's en welke maatregelen nodig zijn om deze risico's weg te nemen. Als indicatie voor de te hanteren termijn waarop de sanering moet aanvangen in het geval van onaanvaardbare risico's geldt daarom de volgende richtlijn: binnen 4 jaar na het afgeven van de beschikking 'ernst en spoed'.

Het bevoegd gezag Wbb stelt het precieze saneringstijdstip vast en stemt dit af op de voorwaarden die locatiespecifieke omstandigheden met zich meebrengen.

Wat is bodemsanering?

Bodemsanering heeft tot doel de risico's te verkleinen. Eén aanpak is het volledig verwijderen en vervangen van grond en het afpompen van grondwater. Deze grondige aanpak is echter technisch niet overal mogelijk en vaak erg duur. Tegenwoordig vervangt men vaak alleen de bovenste meter grond door een schone leeflaag. Een andere aanpak is het in de bodem verlagen van de concentratie schadelijke stoffen, bijvoorbeeld door micro-organismen bepaalde stoffen te laten afbreken. Men noemt dit in-situ reiniging. Een laatste optie is het isoleren (opsluiten) van de verontreiniging, zodat contact en verspreiding niet meer mogelijk zijn.